

ด่วนที่สุด

ที่ สธ 0205.02.3/ 1257

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000

30 มีนาคม 2550

เรื่อง แผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษ
ที่ตกค้างยาวนาน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร 0506/ว (ล) 3497

ลงวันที่ 8 มีนาคม 2550

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นเพิ่มเติมของกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 1 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งว่ากระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่อง แผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติ
ตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน มาเพื่อคณะกรรมการ
พิจารณา จึงขอให้กระทรวงสาธารณสุขเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบ
การพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี นั้น

กระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบแต่มีความเห็นเพิ่มเติม
ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมงคล ณ สงขลา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร 0 2590 1391

โทรสาร 0 2590 1380

ความเห็นเพิ่มเติมของกระทรวงสาธารณสุข

แผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน เป็นแผนเฉพาะด้าน ซึ่งมีกระบวนการจัดทำแบบการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ มีความเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์การจัดการสารเคมีแห่งชาติ เสนอโดยกระทรวงสาธารณสุขและผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2550 แต่อย่างไรก็ตามกระทรวงสาธารณสุขมีความเห็นเพิ่มเติมต่อแผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน ดังนี้

1. ควรมีการกำหนดให้มีการศึกษาติดตามเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารมลพิษที่ตกค้างยาวนานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบแม้ว่าจะมีการเลิกใช้สารกลุ่มนี้ไปแล้ว

จากข้อมูลใน (ร่าง)แผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน ซึ่งจัดทำขึ้นนั้น ในประเด็น 2.3.6 โครงการติดตามตรวจสอบการปลดปล่อยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานที่มีอยู่และผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (หน้า 47 เล่มสี่เหลือง (ร่าง) แผนจัดการระดับชาติ ฯ) นั้น แม้ว่าสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานนั้นจะมีการห้ามใช้แล้วก็ตาม เช่น ดีดีที ซึ่งถูกยกเลิกใช้งานไปนานแล้วนั้น พบว่ายังมีการตรวจพบว่ามีสารตกค้างในพืชผักที่บริโภคได้ เนื่องจากสารกลุ่มนี้สามารถตกค้างในสิ่งแวดล้อมเป็นเวลานาน ดังนั้นแม้ว่าจะเลิกใช้แล้วก็ยังควรมีการศึกษาติดตามอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบว่าเคยมีการใช้งานในพื้นที่ใด และมีปริมาณการตกค้างในสิ่งแวดล้อม (ทั้งในดิน น้ำ และในระบบนิเวศน์) อยู่มากน้อยเท่าใด (กำหนด Hot Spot) ทั้งนี้เพื่อจะได้นำไปสู่การติดตามผลกระทบต่อสุขภาพในระยะยาว รวมถึงการศึกษาวิจัยเพื่อลดปริมาณสารที่ตกค้างอยู่ในสิ่งแวดล้อม

/2. ควรให้ความ ...

2. ควรให้ความสำคัญต่อระบบการส่งต่อและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จะเห็นได้ว่าข้อมูลการใช้ การผลิตสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานนั้นอยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจะเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวกับผลกระทบต่อสุขภาพมีความจำเป็นที่ต้องอาศัยระบบ การส่งต่อข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่และกลุ่มเสี่ยง ทั้งนี้เพื่อจะสามารถพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและติดตามผลกระทบต่อสุขภาพได้

3. ควรให้ความสำคัญต่อการศึกษาวิจัยเพื่อลดปริมาณสารที่ตกค้างอยู่ในสิ่งแวดล้อม

เป็นที่ทราบดีว่าสารกลุ่มนี้เป็นสารที่ตกค้างยาวนานในสิ่งแวดล้อม แม้ว่าจะเลิกใช้แล้วก็ตาม ดังนั้น การศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางการลดปริมาณสารที่ตกค้างอยู่ในสิ่งแวดล้อม จะช่วยลดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยในบริเวณพื้นที่นั้น ๆ รวมถึงผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ที่จะมีผลต่อสุขภาพในอนาคตได้

4. ควรพัฒนาระบบการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพ ก่อนนำสารเคมีที่มาใช้งานในภาคส่วนต่าง ๆ

แม้ว่าปัจจุบันจะมีการกำหนดสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานไว้เบื้องต้น 12 ชนิดก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติแล้วสารที่มีคุณสมบัติเป็นสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานในสิ่งแวดล้อมที่ใช้งานในภาคส่วนต่าง ๆ นั้น มีมากกว่าที่กำหนดไว้ในเบื้องต้น เช่น ดีดีที เป็นสารที่ถูกยกเลิกใช้งานไปนานแล้ว แต่เอ็นโดซัลแฟนที่เพิ่งถูกห้ามใช้ไปนั้น มีคุณสมบัติตกค้างในสิ่งแวดล้อมและมีผลกระทบต่อสุขภาพในระยะยาวเช่นกัน ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพก่อนนำสารเคมีที่มาใช้งานในภาคส่วนต่าง ๆ จะเป็นการป้องกันและหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม